

Regeringskansliet, Kulturdepartementet
samt sändlista

ES

Ert tjänsteställe, handläggare	Ert datum	Er beteckning
Kulturdepartementet, Enheten för medier och demokrati, Kerstin Morast	2023-12-12	Ku2023/01106
Vårt tjänsteställe, handläggare	Vårt föregående datum	Vår föregående beteckning
HKV FST JUR Ofr, Katarina Stütz Norland, katarina.stutz-norland@mil.se		

Försvarsmaktens yttrande över betänkandet Sveriges säkerhet i etern (SOU 2023:63)

Försvarsmakten har inget att erinra mot förslagen, men vill lämna följande kommentarer avseende följande förslag i utredningen.

10.3.1 Tillståndsplikt för satellitsändningar av TV, sökbar text-TV och radio

Förslaget om tillståndsplikt för sändning av program genom TV, sökbar text-TV och radio över satellit, leder till att möjligheten att ingripa mot allvarliga brott mot yttrandefriheten blir teknikneutral, dvs. oavsett om markbunden teknik eller satellitsändning används.

Försvarsmakten framhåller, vilket även nämns i utredningen, att en tillståndsplikt även för satellitsändningar i sig inte kommer att innebära att skyddet för landets säkerhet stärks, men att man i vart fall genom en därigenom uppkommen möjlighet att kunna återkalla tillståndet, möjligen försvårar för en aktör vars mål är att sända innehåll med syfte att uppmanna till terroristbrott, våld eller hot i Sverige.

10.3.2 Utformningen av tillståndsplikten – satellitsänd text-TV och TV-sändningar över satellit

Försvarsmakten saknar i utredningen en diskussion kring huruvida föreslagna åtgärder faktiskt resulterar i skydd för Sverige och svensk säkerhet mot säkerhetspåverkande satellitsändningar av en illasinnad aktör.

(KST)

En aktör som vill sända sökbar satellitsänd TV-text eller TV-sändning över satellit med uppgifter som påverkar landets säkerhet, kommer med största sannolikhet inte att ha sin hemvist i Sverige eller göra sändningen från en sändare i Sverige. En aktör som vill sända program och information med uppgifter som påverkar landets säkerhet kommer också med största sannolikhet att använda sig av upplänkar till satelliter som är placerade någon annanstans än i Sverige/EES-länder, eller nyttja satellitkapacitet som tillhör en annan stat.

Sådana aktörer kommer således undkomma tillståndsplikten och även Sveriges möjligheter att lagföra agerandet. Enligt Försvarsmakten kan det finnas anledning att närmare utreda hur man ska skapa säkerhet i etern även under sådana omständigheter, antingen i den fortsatta beredningen eller i ett annat sammanhang.

10.3.5 Återkallelse av sändningstillstånd och en särskild återkallelsegrund för satellitsändningar

Såsom nämns i utredningen så innebär yttrandefrihetsgrundlagens bestämmelser att ett tillstånd i princip inte kan vägras en sökande mot bakgrund av det innehåll man tror kommer att förekomma i sökandes satellitsändningar. Förslaget att en sådan aktör, vars tillstånd återkallas, först efter en viss tid, s.k. övergångsperiod, ska kunna söka och beviljas ett nytt tillstånd, torde innebära ett visst skydd mot att aktören fortsätter sända innehåll som utgör allvarliga yttrandefrihetsbrott.

Försvarsmakten lyfter dock att en illasinnad aktör, om en sådan alls söker nytt tillstånd, kan komma att söka nytt tillstånd i annat namn. Frågan är alltså hur man ska försäkra sig om att den som blivit av med tillståndet på grund av allvarliga yttrandefrihetsbrott, faktiskt inte erhåller ett nytt tillstånd omedelbart.

Försvarsmakten har inget att erinra mot förslaget om en särskild återkallelsegrund för tillstånd för satellitsändningar. Försvarsmakten ifrågasätter dock huruvida en sådan åtgärds möjlighet någonsin kommer att tillämpas. En aktör som vill sända per satellit och vill uppmana till terroristbrott, våld eller hot i Sverige, kommer med största sannolikhet inte att utgå från Sverige eller svenska upplänkar.

10.4 Yttrandefrihetsbrott som grund för återkallelse av tillstånd att sända TV, sökbar text-TV och satellitradio

Avvägningarna i förslagen mellan yttrandefrihetsbrottens karaktär (allvarligt missbruk av yttrandefriheten) och rätten till yttrandefrihet är väl avvägda.

10.9.2 Sekretess

Aktuell paragraf i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) saknar idag en bestämmelse avseende en jurys svar på frågor enligt radio- och TV-lagen.

Yttrande

Datum
2024-03-21

Beteckning
FM2024-1366:2

Sida 3 (3)

Säkerhetsskyddsklass

Ex ()

Eftersom det råder absolut sekretess avseende frågan huruvida brott föreligger delar Försvarsmakten bedömningen att en sådans jurys överläggning och svar på frågor behandlas lika. Försvarsmakten vill särskilt framhålla att förslaget i denna del ytterligare stärker förutsättningarna att skydda information hos den rättsvårdande enheten.

I beredningen av detta ärende har deltagit handläggare Martin de Jung, handläggare Peter Kullman, senior strateg Lena Liman och handläggare Soames Vatsel.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefsjurist Helene Arango Magnusson. I den slutliga handläggningen har sektionschef Annika Grahn Sulusi och, som föredragande, försvarsjurist Katarina Stütz Norland deltagit.

Klicka här för att ange befattning.

Katarina Stütz Norland

Sändlista

Regeringskansliet, Kulturdepartementet ku.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till ku.md@regeringskansliet.se
Försvarsdepartementet (för kännedom) fo.registrator@regeringskansliet.se

Inom myndigheten för kännedom

FST Stöd
FST Stra
FST Komm
FM TIS
HKV MUST